

Bæredygtig turismevekst

Vestkystens rolle i en national kontekst

Bæredygtig turismevekst

Vestkystens rolle i en national kontekst

Som den ene af dansk turismes to vækstmotorer spiller Vestkysten¹ en afgørende rolle i realiseringen af det fulde potentiale for dansk turisme i de kommende år.

Med Corona, krig i Europa, økonomisk ustabilitet og en tiltagende klimakrise har vores verdensbillede ændret sig radikalt over de seneste år. Det har givet nye indtryk og sætter stadigvæk aftryk, som påberåber sig en hidtil uhørt agilitet i vores markedstilgang. Samtidig har det også åbnet for nye og spændende muligheder. For med det nye verdensbillede har også fulgt en stigende interesse for nære, trygge og naturbåret oplevelser hele året rundt, hvilket giver forstærket håb om at vi i Danmark kan lykkes med at skabe en turisme vi kan leve af og leve med hele året rundt.

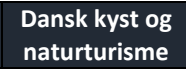

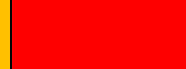

Vestkysten besidder i den sammenhæng både evnerne og viljen til at gøre en forskel i forhold til den nationale turismedagsorden og ligesom det altid har været tilfældet, står Vestkysten klar til at tage ansvar sammen med resten af dansk turisme.

Nedenfor har vi skitseret med farver hvor Vestkysten spiller en særlig rolle i forhold til den nationale dagsorden, ligesom vi bringer vores forslag i spil til hvordan den statslige finansiering burde fordele sig:

 Stor og særlig rolle.

 På niveau med resten af Danske kyst- og naturdestinationer.

 Ingen rolle.

Indsatsområder	Dansk kyst og naturturisme	Mødemarkedet	Storbyerne	Statslig finansiering
VisitData				DKK 45 mio. fra den nye reservepulje til turismen.
Den grønne omstilling				DKK 9 mio. fra den nye reservepulje til turismen.
Kulturturisme				DKK 10 mio. fra den nye reservepulje til turismen.
Lokale fødevarer- og gastroturisme				Den årlige turismepulje.*
Investeringsefterslæb				Allerede afsat DKK 25 mio. andetsteds.
Stærke feriesteder (det gode liv i landdistrikterne)				15 mio. fra den nye reservepulje til turismen samt den årlige turismepulje.*
International markedsføring				DKK 20 mio. fra den nye reservepulje til turismen samt den årlige turismepulje.*
Den rekreative- og generelle turismeinfrastruktur				DKK 1 mio. fra den nye reservepulje til turismen og EU strukturfondsmidler.
Campingområdet				Den årlige turismepulje.*

*Den årlige turismepulje er en forkortelse for puljen for Lokale- og Tværgående Turisme projekter, som udmøntes igennem Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

¹ Vestkysten referer i dette dokument til Partnerskabet for Vestkystturisme.

VisitData – fra data til indsigter, der giver handling i morgen

Der er bred enighed om at den nationale turismeplatform, som nu er blevet navngivet VisitData, har potentiale til at blive et af de helt store guldæg for dansk turisme. Et guldæg, som kan være med til ikke blot at give os en klar international konkurrencefordel, men også bidrage markant til det strategiske arbejde henimod en turisme vi kan leve af og leve med hele året rundt. Dataplatformen forventes endvidere også at kunne bidrage med nye indsigter til andre dele af samfundet, såsom detailhandlen og kommunernes lokale planlægning.

For at realisere potentialet hurtigst muligt og dermed også sikre en fortsat bred national opbakning til projektet bør man have fokus på at der 1) integreres tilstrækkelig med data og 2) at dataen konverteres til indsigter, som 3) giver handling i morgen på tværs af turismens værdikæde.

Det er Vestkystens vurdering, at man i dag har sikret sig en relativ god national finansiering til det forestående arbejde med dataintegrationerne og den tekniske opsætning af dashboards i platformen. I hvert fald i forhold til de kommende års indsats. Til gengæld halter det gevaldigt efter med resurserne til konverteringen fra data til indsigter, der kan handles på hos erhvervet, hvilket er altafgørende hvis man for alvor skal kunne tale om den nationale platform, som et værdiskabende og skelsættende værktøj for hele den danske turismeværdikæde.

Eftersom Vestkysten sammen med Dansk Kyst- og Naturturisme står bag etableringen af den nationale turismeplatform, som nu er blevet overleveret til VisitDenmark med henblik på en national udrulning, stiller det Vestkysten i en særlig gunstig position til at kunne "løbe i forvejen" og påbegynde arbejdet med at få konverteret datasættene til indsigter, der giver handling i morgen på tværs af turismens værdikæde.

Dette hovedsageligt fordi Vestkystens tre hoveddestinationer sidder på en masse erfaringer fra de første to års udviklingsarbejde, Vestkysten er forrest i feltet hvad angår dataintegrationer og fordi volumen ude vestpå gør det nemmere på den korte bane at udarbejde business cases til gavn for hele dansk turisme og som samtidig er GDPR kompatible.

Konkret foreslås det, at Partnerskabet for Vestkystturisme sættes i spidsen for et projekt hvis hensigt det vil være at løse følgende opgaver over en fireårig periode:

- Opkobling af hoteldata på Vestkysten, som skal konverteres til indsigter, som hotellerne kan benytte til at foretage konkrete handlinger i form af optimering, videreudvikling og investering i deres hotelprodukt. Det vil øjensynligt fremme en positiv udvikling i forhold til investeringsefterslæbet på overnatningskapaciteten og samtidig vil den akkumuleret data også vil kunne anvendes i det mere tværgående dataarbejde.
- Håndgribelige business cases på hvordan dataplatformen kan være med til at styrke forretningen hos følgende aktører og efterfølgende bred implementering (fem business cases per område):
 - o Overnatningssteder i en bred forstand
 - o Attraktioner & kultursteder
 - o Detailhandlen
- Minimum fem business cases på hvordan dataplatformen kan være med til at styrke vidensgrundlaget for kommunernes planlægning og arbejde med turismens rekreative og generelle infrastruktur og efterfølgende bred implementering.
- Minimum fem business cases på hvordan dataplatformen kan være med til at styrke vidensgrundlaget for den generelle turismeudvikling på destinationsniveau.
- Minimum fem business cases på hvordan dataplatformen kan være med til at give nye værktøjer og/eller retninger for hvor man handle på den grønne omstilling (eksempelvis vandforbrug, elbilladning og renovation) og efterfølgende bred implementering.

Den statslige finansiering skal gå til analysering, implementering og indkøb af fysiske måleinstrumenter, som en supplerer til makrodatasættene. Der lægges endvidere op til at man årligt afsætter DKK 1 mio. til koordinering og afholdelse af workshops, udarbejdelse af business cases og andet formidlingsmateriale til de øvrige aktører i VisitData.

Finansiering: DKK 45 mio. fra den nye reservepulje til turismen.

Den grønne omstilling

Den grønne omstilling er helt essentiel i sin helhed og i særdeleshed når den største målgruppe for det danske turismeprodukt defineres af VisitDenmark, som de grønne idealister. Derfor er det ikke blot meningsfuldt i det brede perspektiv at sætte kraftigt ind på denne dagsorden. Det er ganske enkelt også bare god forretning.

Det anbefales derfor, at Erhvervsministeriet tager initiativ til følgende tiltag over en fireårig periode:

- På tværs af landets 19 destinationsselskaber har man de sidste to år gennemført et projekt, som har været med til at inspirere til- og facilitere vidensdeling omkring rejsen hen imod en grønnere turisme. Projektet blev afsluttet i fjerde kvartal, 2023, men man burde genåbne forummet med tilhørende koordinatorfunktion, således at det gode samarbejde omkring en svær, kompleks og utrolig vigtig dagsorden kan fortsætte. Hertil bør afsættes en budgetramme på DKK 5 mio.
- Konverteringen af sommerhuse til bæredygtige feriehus er en af de største opgaver vi står overfor i dansk turisme, da vi her skal have et hav af private husejere til at se sig selv ind i den grønne omstilling. Vestkysten har allerede sammen med Feriehusudlejernes Brancheforening igangsat et projekt for at komme denne udfordring til livs, men der kan med fordel allokeres flere resurser til at styrke udrulningen af Feriehusudlejernes Brancheforenings nye "Koglemærkning". Mere konkret vil man nå rigtigt langt med en budgetramme på DKK 4 mio.

Et klart samlet mål bør være at man opnår den nationale turismestrategis målsætning om 70% bæredygtigheds certificering af overnatningssteder inden 2030.

Finansiering: DKK 9 mio. fra den nye reservepulje til turismen.

Kulturturisme

At vi har kulturen til forskel, er oftest en sandhed i mødet mellem turist og lokalsamfund og en stor del af hvorfor man som turist drager ud i verden eller blot til andre steder indenfor landets grænser. Samtidig oplever vi en voksende tendens til at vores turister ønsker sig mere af ferieoplevelsen. Forfatterne Joseph Pine og James H. Gilmore beskriver dette med et skifte fra oplevelsesøkonomien til en mere transformativ økonomi, hvor turister i højere grad ønsker at bruge penge på oplevelser der giver nye indsigter eller lærdom.

Alligevel har vi, med få undtagelser, været alt for dårlige til at kapitalisere på interessen for kulturoplevelserne. Fremfor at sætte sejl mod en udvikling af produktet hen imod en mere selvstændig forretningsførelse er der i dag alt for meget fokus hos kulturinstitutionerne på at bevare status quo ved hjælp af offentlig medfinansiering, ligesom der i det brede erhverv savnes et større fokus på at udvikle nye spændende kulturtilbud i det offentlige rum. Her ligger der ikke blot et stort potentiale for at øge bundlinjen i forhold til nuværende turister, men også styrke incitamentet hos nye turister til at vælge vores destination.

Opgaven er stor og kompliceret. Hovedsageligt fordi det i mange tilfælde kræver en nytænkning af hele tilgangen til produktet. Vi ser dog at der er flere aktører, som melder sig klar på banen og at bevægelsen mod mere forretnings- og bæredygtige kulturoplevelser allerede er under opsejling. Skal vi have sat alle sejl, kræver det dog at Staten i højere grad stempler ind i opgaven.

Vestkysten har allerede arbejdet aktivt med denne udfordring i en årrække og deltager gerne i et eller flere pilotprojekter, særligt med fokus på at styrke de eksisterende kulturtilbuds berettigelse i en turismekontekst. Aktiviteter, som meget vel kunne lægges i forlængelse af Dansk Kyst- og Naturturismes nye kulturindsats.

Således anbefaler Vestkysten, at Erhvervsministeriet over en fireårig periode investerer i gennemførelsen af handlingsorienteret pilotprojekter der enten har til hensigt at videreudvikling på institutionelle produkter eller udvikle helt nye oplevelseskoncepter i det offentlige rum.

Finansiering: DKK 10 mio. fra den nye reservepulje til turismen.

Lokale fødevarer- og gastroturisme

Restaurant Noma's introduktion til det nordiske madkoncept, 'New Nordic', blev ikke blot startskuddet til en fantastisk udvikling, ja måske ligefrem en genopfindelse, af den danske madscene, men det har også været med til at bane vejen for en langt større interesse for lokale fødevarerproduktioner i Danmark.

Denne bevægelse har for alvor fundet sted i de større byer, men over de senere år har vi også set hvordan den har fundet vej til resten af landet. Dels på grund af den gode fortælling, men også fordi bæredygtighedsaspektet er kommet til at fylde mere i vores fødevarerkonsumtion. Alt sammen interessant for et lokalsamfund der kan nyde godt af en øget omsætning, en mere bæredygtig turisme og en højnet bosætningsattraktivitet.

Derfor er det også helt oplagt at vi skal fortsætte udviklingen af denne styrkeposition. På Vestkysten oplever vi med etableringen af flere Michelin stjerne restauranter og andre former for spændende restaurantkoncepter samt nye lokale fødevarerproduktioner en bølge der bevæger os fra pomfrit strasse til gastro strasse.

Eftersom at dette område nærmest helt bogstaveligt talt vokser nede fra den lokale muld og op til at passe ind i det lokale områdes særkende er det Vestkystens anbefaling at man fortsætter det gode arbejde uden at gøre det til en tværgående national indsats. Dog kan man med fordel afsøge mulighederne for partnerskaber med nationale fødevareraktører.

Statslig finansiering: Puljen for Lokale- og Tværgående Turismeprojekter.

Investerings efterslæb

Investerings efterslæbet i dansk turisme bliver hurtigt en diskussion om hønen eller ægget. Man vil i hvert fald kunne argumentere for at hvis de rette business cases lå klar på bordet med alle offentlige godkendelser på plads så findes der også en investeringslyst. I hvert fald når der er tale om større trecifret millionprojekter. Kigger vi på mindre investeringsprojekter, hvor der i højere grad er behov for at kunne låne risikovillig kapital til en favorabel rente er virkeligheden dog ofte lidt en anden.

På Vestkysten arbejder vi kontinuerligt på at tiltrække nye investorer til at hjælpe os med at udvikle vores turismeprodukt, særligt i forhold til ønsket om en mere varierende overnatningskapacitet der på bedre vis kan imødekomme behovene hos turister udenfor højsæsonen.

I forlængelse af den lokale indsats anbefaler Vestkysten at Erhvervsministeriet kigger på følgende tiltag over en fireårig periode:

- Vi hører forlydender om at der knyttes en særlig høj rente til hotellån hos Danmarks Eksport- og Investeringsfond (EIFO). Hvis det er tilfældet, anbefaler vi på det kraftigste at man ændrer denne praksis.
- Realisering af modningsfonden, som tidligere er blevet foreslået af Dansk Kyst- og Naturturisme.
- Mere fleksible regler i forhold til omlægning af landbrugsjord til turismeerhverv. Eksempelvis nedlagte svinestalde eller minkfarme.

Statslig finansiering: Allerede afsat DKK 25 mio. andetsteds, som skal aktiveres via medfinansiering fra en eller flere private aktører.

Stærke feriesteder (det gode liv i landdistrikterne)

Etableringen og videreudviklingen af stærke feriesteder spiller en kritisk rolle i sikringen af en social, økonomisk og miljøteknisk bæredygtig turisme udenfor landets største byer. Derfor er det også essentielt at vi styrker arbejdet omkring endnu bedre rammer for de stærke feriesteder, således at vi bliver bedre til at omfavne borgerne, erhvervet og turisterne på en måde der gør at vi er sammen om en turisme vi kan leve af og leve med.

Med stor hjælp fra Realdania og Dansk Kyst- og Naturturisme har Vestkysten igennem Udviklingsplanen for Vestkysten og fysisk/strategiske udviklingsplaner for de enkelte stærke feriesteder store erfaringer med netop dette arbejde.

Erfaringer, som vil blive brugt i det videre arbejde med den bæredygtige realisering af det store vækstpoteiale på Vestkysten, ligesom det forventes at erfaringerne fra Vestkysten også vil kunne inspirere til videreudviklingen af stærke feriesteder i andre dele af landet.

Fordi udviklingen af stærke feriesteder byder på udfordringer og muligheder, som dels er lokalt forankret og dels går på tværs af landets kommuner, anbefaler Vestkysten at man i tillæg til de lokale initiativer fra Erhvervsministeriets side også kigger på følgende initiativer over en fireårig periode:

- Styrkelse af arbejdet med etablering af lokale destinationsfællesskaber, som involverer og engagerer til en samskabende turismeudvikling på tværs af borgere, erhverv og turister.
- Allokering af flere resurser til projektledelse og fundraising i forhold til realiseringen af eksisterende fysisk/strategiske udviklingsplaner.
- 3 årlige nationale workshops for relevante destinationsselskaber og kommunale miljø & teknik repræsentanter med et formål om 1) vidensdeling på de fysiske udfordringer/muligheder og 2) inspiration fra eksterne oplægsholdere.

Vestkysten påtager sig selvsagt gerne en hel eller delvis projektlederrolle i forhold til realiseringen af ovennævnte initiativer.

Statslig finansiering: DKK 15 mio. fra den nye reservepulje til turismen samt puljen for Lokale- og Tværgående Turismeprojekter.

International markedsføring

Jagten på de grønne idealister er for alvor skudt i gang, ikke bare herhjemme, men også i udlandet. Vi er nemlig ikke de eneste der har fået øjnene op for at vi med de grønne idealister får nogle købestærke, kvalitetsbevidste og samvittighedsfulde gæster, som bidrager til ambitionen om at skabe en turisme vi kan leve af og leve med hele året rundt.

Grundet efterspørgslen efter nære, trygge og naturbåret oplevelser har dansk turisme en styrkeposition overfor denne målgruppe, men i takt med en øget international konkurrence kræver det mere af os hvis vi gerne vil tage markedsandele og dermed sætte handling bag målsætningen om en fortsat bæredygtig turismevækst på tværs af landet.

Derfor anbefaler Vestkysten at man fra Erhvervsministeriets side, og i tillæg til den seneste allokering på DKK 15 mio. til international markedsføring af dansk kyst- og naturturisme, initierer følgende tiltag over en fireårig periode:

- DKK 14 mio. til en styrket markedsføringsindsats, i tæt samarbejde med destinationerne og erhvervslivet, med det formål at realisere det tyske og hollandske vækstpoteiale. VisitDenmarks medfinansieringskrav skal også her gøre sig gældende.
- DKK 6 mio. til en styrket markedsføringsindsats, i tæt samarbejde med destinationerne og erhvervslivet, med det formål at fastholde dansk turismes markedsandele på det norske marked. Dels for at sikre vi ikke taber flere købestærke nordmænd på den korte bane og dels for at sikre vi er klar i startboksen når den norske kronkurs forhåbentligt stiger til et mere gunstigt niveau. VisitDenmarks medfinansieringskrav skal også her gøre sig gældende.
- Etablering af et nyt advisory board bestående af destinations- og erhvervsrepræsentanter til løbende strategisk sparring omkring internationale markedsføringsaktiviteter så vi sikrer en stærk forankring på tværs af hele den danske turismeværdikæde.

I forhold til markedsføring overfor danskerne er Vestkysten i udgangspunktet åben overfor en eventuel årlig statslig finansieret kampagne, som man så det under Corona, men har også forståelse for at opgaven i dag ligger hos de enkelte destinationsselskaber.

Statslig finansiering: DKK 20 mio. fra den nye reservepulje til turismen og puljen til Lokale- og Tværgående Turismeprojekter.

Den rekreative- og generelle turismeinfrastruktur

En solid infrastruktur er en grundlæggende forudsætning for at vi kan tale om at gå i retning af en bæredygtig turismevekst, som gavner lokalsamfundet fremfor det modsatte. Samtidig oplever vi at den stigende interesse for det danske turismeprodukt i visse tilfælde stiller os overfor infrastrukturelle udfordringer der skal løses og potentialer der bør indfries. Det er i den sammenhæng vigtigt at vi øger tempoet, således at vi får igangsat de nødvendige anlægsprojekter der skal til for at vi også i fremtiden evner at holde fast i en imponerende genbesøgsrate.

Konkret foreslås det, at Erhvervsministeriet tager initiativ til følgende tiltag over en fireårig periode:

- Fortsættelse af statslige medfinansieringsprogrammer, som et incitament til hurtigere implementering af kommunale anlægsprojekter der kan løfte den rekreative- og/eller generelle turismeinfrastruktur.
- Bedre integration af Dansk Kyst- og Naturturismes tankegang om at 'benytte og beskytte' i større anlægsprojekter indenfor kyst- og naturbeskyttelse.
- 3 årlige nationale workshops for relevante destinationsselskaber, kommunale miljø & teknik repræsentanter samt repræsentanter fra Naturstyrelsen med et formål om 1) at vidensdele på de fysiske udfordringer/muligheder og 2) at lade sig inspirere af eksterne oplægsholdere. Ville være oplagt at ligge i forlængelse af dagsprogrammet for workshops omkring de stærke feriesteder. Årligt budget: DKK 200.000,-.
- DKK 200.000,- allokeres til en kortlægning af turisternes brug af de nuværende ladeløsninger til elbiler for at justere retningen for det videre udrulningsarbejde. Skal vi eksempelvis gå mere i retning af superladere eller ladere på overnatningssteder og er der særlige kommercielle løsninger, som er særligt tiltalende for vores turister?

Vestkysten spiller selvsagt gerne sig på banen i det omfang det findes relevant.

Statslig finansiering: DKK 1 mio. fra den nye reservepulje til turismen samt EU Strukturfondsmidler.

Campingområdet

Coronaen var for alvor med til at revitalisere det danske campingprodukt. En periode, hvor flere og nye turister fandt vej til landets campingpladser. Samtidig blev det også tydeligt at campingpladserne skulle forholde sig til en ny virkelighed, som bød på en række udfordringer i forhold til at fremtidssikre deres produkt til nye målgrupper med nye behov. Det gælder bl.a. for autocampisterne, hyttefolket, glampisterne og de gamle fastlæggere.

Det er dog Vestkystens opfattelse, at de fleste udfordringer ikke kan løses med projektmidler, men i stedet handler om politisk forståelse for- og velvillighed til at se på forskellige dele af lovgivningen der står i vejen for mere favorable rammevilkår for campingpladsernes udvikling. En kamp Vestkysten fortsætter sammen med andre destinationer, interesseorganisationer og campingpladserne i de kommende år. Skulle der alligevel opstå en situation, som kalder på midler til at overkomme en konkret problemstilling, vil Vestkysten ansøge om dette via puljen til Lokale- og Tværgående Turismeprojekter, ligesom det har været tilfældet med autocamperproblematikken.

Statslig finansiering: Puljen til Lokale- og Tværgående Turismeprojekter.